

Aloite Brobölen padon purkamisesta / Motion om att riva Broböle damm

445/11.05.02/2019

KV § 78

Valtuusto 9.9.2019

Heikki Vestman ja 27 muuta valtuutettua jättivät aloitteen, jossa he ehdottavat, että kunta ryhtyy toimenpiteisiin Brobölen padon purkamiseksi.

Liite

Liite 1/ 78. § KV: Aloite

Päätös

Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet 26.01.2021 § 11
131/11.06.03/2021

Valmistelija / Beredare: Kunnanpuutarhuri / Kommunträdgårdsmästare Kari Ojamies, kari.ojamies(at)sipoo.fi

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heikki Vestman ja 27 muuta allekirjoittanutta jättivät aloitteen (liite 1), jossa esitetään, että kunta ryhtyy toimenpiteisiin Brobölen padon purkamiseksi ja korvaamiseksi pohjakynnyksillä sekä Brobölen kosken palauttamiseksi vaelluskaloille sopivaksi nousu- ja lisääntymispaikaksi.

Sipoonjoessa elää luontaisesti lisääntyvä ja erittäin uhanalainen meritaimenkanta. Sipoonjoen Natura-alueen perustamisen merkittävimpiä syitä oli Sipoonjoen taimenen suojelu. Lisääntymis- ja poikassoraikkojen kunnostuksen lisäksi vaelluskalojen suojelussa keskeistä on vaellusesteiden poistaminen.

Erityisesti toiminnasta poistetut mylly, saha ja voimalaitospadot ovat perusteettomia nousuesteitä. Patorakennelmien poistaminen on keskeinen toimenpide, jotta vanhat koskenpohjat vapautuvat nousu- sekä lisääntymis- ja kutualueiksi. Muun muassa Vantaan kaupunki on vapauttanut osittain Tikkurilankosken vanhan padon helpottaakseen meritaimenen nousua Keravan joessa.

Sipoonjoessa sijaitsee vanha Brobölen myllyn pato, jonka Sipoon kunta omistaa. Padon tarkoitus on nykyään lähinnä vaikuttaa vedenpinnan korkeuteen. Vastaava vaikutus saavutettaisiin pohjaan rakennettavilla kynnyksillä. Kalojen nousua helpottamaan on rakennettu kalatie, jota kunnan on tarkoitus kunnostaa. Kalatien toimivuudesta ei ole takeita.

Vastauksena aloitteeseen Tekniikka ja ympäristö -osaston Katu- ja viheralueet-yksikkö esittää seuraavaa:

Tekniikka ja ympäristö -osaston Katu- ja viheralueet-yksikkö on hakenut avustusta vaelluskalakantojen elvyttämistoimenpiteisiin Maa- ja metsätalousministeriön vaelluskalakantojen elvyttämishjelma NOUSU:sta

otsikolla: Brobölen padon kalataloudellinen ja tulvasuojelullinen korjaus-/ohitushanke (Liite 2). Hakemukseen liittyen on pyydetty lausunto Uudenmaan elinkeino -ja liikenne- ja ympäristökeskukselta (Liite 3) sekä museovirastolta (Liite 4). Maa- ja metsätalousministeriö päättää avustusten myöntämisestä alkuvuodesta 2021.

Lisäksi on valmisteltu esiselvitystä, jonka tarkoituksena on tarkastella ja vertailla Brobölen padon kunnostusmenetelmiä. Tähän mennessä kootun tiedon perusteella mahdollisia kunnostusratkaisuja on kaksi.

(1) Padon purkaminen ja koskialueen kunnostaminen on luonnonmukainen vaihtoehto.

(2) Toinen vaihtoehto on nykyisen kalatien korjaaminen kokonaan niin, että pato voidaan pääosin edelleen säilyttää ja koskialue kunnostaa. Hankkeen peruslähtökohtana on sekä kalojen ja muun eliöstön vapaan liikkuvuuden turvaaminen, alueen luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen lisääminen sekä tulvasuojelun edellyttämien toimenpiteiden määrittely. Lisäksi padon muinaisjäännösasema tulee selvittää.

Rahoituspäätöksen selvittyä ja esiselvityksen valmistuttua tuodaan Brobölen padon kunnostus vaihtoehdot teknisen valiokunnan päätettäväksi.

Esittelijä / Föredragande Tekninen johtaja / Teknisk direktör Myllyvirta Ilari

Ehdotus / Förslag Tekninen valiokunta päättää antaa asiasta yllä olevan mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Tekniska utskottet beslutar ge ett svar om saken åt kommunstyrelsen och vidare åt fullmäktige enligt ovan.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Tekninen valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Tekniska utskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.